

ESGLÉSIA DE MENORCA

DOCUMENTS DEL BISBAT.....	pàg. 205
45. Felicitació de Nadal.....	
46. L'acte sacramental.....	
47. La vida de Crist i la Església.....	
48. DEU.....	
51. Ent. Pares.....	
52. Diàries i parlar.....	
53. La vida de cada dia.....	
54. La promesa.....	
55. Des.....	
56. Col·laboració.....	
CONSELL DEL PRESBITERI	pàg. 316
Full informació del mes d'agost.....	
CONFERENCE EPISCOPAL D'ESPANYA	pàg. 318
Nota del comitè ejecutiu precedint la visita del Papa.....	
DE LA SANTA SEU	pàg. 319
Visita del Papa a Espanya.....	
Visita del Papa a València.....	
INFORMACIÓ DIOCESSANA	
Activitats del Sr. Bisbe.....	
Assemblea nacional de famílies.....	
La fraternitat de maritius.....	
Visita de prevere a Sant Llorenç.....	
Xerecs sense matrona.....	
Drets d'existència de la ciutat.....	
Plenària del secretariat de ciutat.....	
Membres assistència a l'assemblea.....	
BIBLIOGRAFIA	pàg. 329

**Butlletí oficial
del Bisbat**

Núm. 11 – DESEMBRE - 1982

Índex de matèries de l'any 1982

ESCOLÈS DE MENORCA

Bulletí oficial
del Bisbat

Núm. II - DESembre - 1983

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE	pàg. 306
46.- Felicitació de Nadal	
47.- Carta als Srs. Rectors sobre pastoral sacramental	
48.- Carta sobre una jornada de Càritas	
49.- Escrit per a “Església jove”: Dir sí a Crist i a l’Església	
SES CATEQUESIS DEL BISBE	
50.- Nous sacerdots	
51.- Gràcies, Sant Pare!	
52.- He de tornar a parlar del Papa	
53.- La vida de cada dia	
54.- La promoció humana	
55.- Decret sobre la propietat d’una casa, a Alaíor	
56.- Decret sobre supressió de l’Associació Catòlica de Pares	
de Família d’Alaíor.	
CONSELL DEL PRESBITERI	pàg. 316
Full informatiu del mes de novembre	
CONFERENCIA EPISCOPAL D’ESPANYA	pàg. 318
Nota del comité ejecutivo agradeciendo la visita del Papa	
DE LA SANTA SEU	pàg 319
Viatge del Papa a Espanya: Homilia del Papa en l’ordenació	
sacerdotal, a València.	
INFORMACIÓ DIOCESANA	pàg. 326
Activitats del Sr. Bisbe	
Assemblea nacional de l’escotisme catòlic	
La fraternitat de malalts i minusvàlids	
Vetla de pregària a Sant Lluís	
Xerrades sobre matrimoni i família a St. Esteve	
Diada diocesana de la catequesi	
Plenària del secretariat de Joves Cristians	
Nombrosa assistència a l’assemblea de Maó	
BIBLIOGRAFIA	pàg. 329
Juan Pablo II en Espanya	

Index de matèries de l’any 1982

BON NADAL 1982

DOCUMENTS DEL BISBE

46. FELICITACIÓ DE NADAL

“Avui la pau ha davallat del cel.

s’hi podria

bramula la mar amb tot lo que s’hi mou;

jubilen els camps amb tot lo que hi ha;

criden de goig els arbres del bosc”.

Hem d’unir-nos a aquesta alegria i a aquest goig de tota la natura, que veu néixer el seu Creador, al Portal de Betlem, de la Verge Maria.

Exultem, idò, i celebrem la festa! Per açò,

CAP “PERÒ”

Quan engegui el primer plor,

allà dins a l’establia,

li direm que l’alegria

eixa nit no té un “però”.

I que rigui prest, tot d’una,

que en el cel, estels i lluna,

riu que riu, van fent l’ullet

a Josep, també a Maria,

i als pastors mig morts de fred.

Estimats joves,

† Antoni, bisbe

BON NADAL 1982!

47. CARTA ALS SRS. RECTORS SOBRE PASTORAL SACRAMENTAL

Ciutadella de Menorca, 15 de novembre del 1982

Estimats Srs. Rectors,

En la darrera sessió del Consell del Presbiteri, tinguda el passat dia 10, en l'ordre del dia hi havia un punt sobre pastoral sacramental, referent a un treball-avant-projecte, redactat per la Comissió Diocesana de Litúrgia.

Amb aquesta meva carta vos adjunt l'avant-projecte presentat. Es tracta ara, per anar fent camí en la revisió-reflexió dels anys 80, que cada un de vosaltres estudiï i faci les esmenes, suggeriments i aportacions que cregui convenient i necessaris al dit avant-projecte.

Per simplificar, he cregut convenient de modificar una mica l'acord que va prendre el Consell del Presbiteri, en el sentit d'establir el següent itinerari que ara vos propòs, en executar aquest dit acord.

En una primera fase, (que és la indicada ara pel Consell), l'avant-projecte s'envia a tots els Srs. Rectors, perquè ells ho estudiïn i facin les aportacions convenient. No hi ha cap inconvenient en que els rectors es reunesquin per arxiprestats, per parlar-ne entre ells. Però és necessari que m'arribin totes les esmenes proposades, ja sigui directament de cada rector, ja per mitjà de l'arxiprestat.

Després, en una segona fase, amb totes aquestes aportacions dels rectors, es podrà redactar un nou avant-projecte que s'enviarà a tots els capellans, i als religiosos, i a seglars interessats, perquè tothom hi pugui dir el seu punt de vista.

Finalment, una vegada recollit tot, es farà ja un projecte, amb les alternatives que convingui, per ser votat, i després passat a mi, per a promulgar-ho definitivament, una vegada escoltats tots.

Aquesta primera fase dels Srs. Rectors s'ha de fer de tal manera que el dia **20 de desembre** d'enguany, totes les aportacions estiguin a les meves mans perquè ho pugui presentar al Consell del Presbiteri del dia 22 del mateix mes.

Esper que tots posareu el vostre esforç i treball per a tot açò, que ja urgeix i prou necessitam.

Agraïnt per endavant tot el que hi fareu, rebeu la meva benedicció cordial i afectuosa.

+ Antoni, bisbe

N. B. Convé que les esmenes, suggeriments i aportacions que fareu ara, es facin per escrit i indicant l'àpartat i el nombre del document a què fan referència.

48. CARTA SOBRE UNA JORNADA DE CÀRITAS

Ciutadella de Menorca, 19 de novembre del 1982

Estimats germans,

Amb aquest escrit vull invitar-vos a la Jornada diocesana sobre Càritas, que tindrà lloc el diumenge dia 5 de desembre de 1982 a El Toro, des de les 10 del matí fins a les 6 del capvespre. La dirigirà i ens ajudarà el Sr. Ricard Cabré, capellà de la diòcesi de Tarragona, Director de la Càritas Regional catalano-balear.

Ja, al curs passat, un grup m'havia demanat amb insistència una celebració sobre la problemàtica social de la nostra illa i la feina que s'hi podria fer per mitjà de l'organització oficial de l'Església, que és la Càritas. Gràcies a Déu, el pròxim 5 de desembre podrem tenir aquesta trobada que tindrà aquest desenrotllament:

A les 10. Posada en comú i resultat de l'enquesta. (S'envia amb aquest escrit i es prega la seva contestació individual o per parròquies o grups).

A les 11: Eucaristia. Després d'ella, una xerrada de Ricard Cabré sobre "Paper de la Comunitat cristiana davant la problemàtica social".

Dinar: (que cadascú ha de dur).

Al capvespre, una segona xerrada sobre: "Camins concrets d'acció".

Final de la trobada, amb una pregària a la Mare de Déu.

Vos agraesc ja des d'ara el vostre treball i la vostra assistència. Interessau la participació i assistència de bon nombre de feels.

La meva benedicció, per a tots.

+ Antoni, bisbe

49. ESCRIT PER A "ESGLÉSIA JOVE"

Dir sí a Crist i a l'Església

(S8 - 11 - 82)

Ciutadella de Menorca, 12 de novembre del 1982

Estimats joves,

Aprofit aquest nombre "d'Església Jove" per fer-vos arribar a tots la meva paraula. Ho faig amb ocasió de la Visita del Papa a Espanya, i per recordar les trobades que ell ha tengut amb la joventut a tot arreu

on ha anat, sobre tot a l'acte de l'Estadi de Madrid. El Papa, tot ell, amb el gest i la paraula, va sintonitzar amb els joves. I la joventut va sintonitzar, a l'uníson, amb ell. Tots els joves cristians, representats per la multitud que hi havia a l'Estadi, li van dir un solemne Sí quan va preguntar-los si estaven disposats i "eren capaços de mirar amb valentia i amb constància cap al bé", i de "convertir-se en transformadors eficaços i radicals del món", "vencent el mal amb el bé".

A València, estimats joves, vaig viure una anècdota, petita però al mateix temps significativa. M'ajudarà explicar-vos-la ara pel meu intent. Un grup de bisbes sortíem de la Catedral, mentre el Papa era a visitar la imatge de la Mare de Déu dels Desamparats. Una bona dona, just a la porta de sortida, va preguntar-nos si havíem estat al costat del Papa, si l'havíem tocat i besat el seu anell. En contestar-li que sí, que havíem estat ben a la vora del Papa, aquella dona no feia més que tocar les nostres sotanes, tot dient que així li semblava que tocava el Papa, a qui ella només havia vist de ben enfora.

Estimats joves, oblidau l'anècdota que és fruit, certament, d'una fe popular i sentimental. Però recordau sempre que el Sí que heu dit al Papa, l'heu dit a Crist i a la seva Església, per escampar i sembrar el bé de la seva Bona Nova i per vèncer el mal que encara hi ha al món. Feis feina, idò, sempre, agermanats, vivint dintre l'Església i per Jesucrist.

+ Antoni, bisbe

SES CATEQUESIS DEL BISBE

50. NOUS SACERDOTS

(7 - 11 - 82)

Demà, si Déu vol, el Papa, en la seva visita a la Ciutat de València, ordenarà de preveres a més de 100 seminaristes de tot Espanya, pertanyents a diverses diòcesis i ordes religioses. Seran més de 100 nous sacerdots qui, per l'ordenació i la missió que després rebran, estarán disposats a començar un nou camí en la seva vida, per a servei dels homes. Donem-ne gràcies a Déu.

Amb molta d'alegria jo estaré present en aquesta ordenació, com a bisbe de la Província eclesiàstica de València, prenint-hi part també, concelebrant amb el Papa. Després, al capvespre, tindrem una trobada de capellans amb el Papa, al Seminari Metropolità. Qualcun de Menorca també hi serà, juntament amb els cinc seminaristes del nostre Seminari de Ciutadella, gràcies a la generositat d'una persona que els ha sufragat el desplaçament.

Escriví aquestes retxes abans de partir cap a València. I les escriví amb goig i il·lusió. Primer, perquè també un bon grup de menorquins participaran en aquest acte solemne i emotiu i, després, perquè és una satisfacció per a tota l'Església d'Espanya, poder veure a tants de joves junts, ordenats pel Papa.

No es pot trencar aquesta anella sacerdotal que, per mitjà del Papa i dels bisbes, s'entronca amb Jesús, l'únic sacerdot. Sempre hi haurà cristians, qui, cridats i elegits, escolliran aquesta manera peculiar de viure la seva fe, per a fer-la viure als altres, amb l'exercici del seu ministeri de servei al Regne de Déu.

I llavors, sabent açò, et vénen ganes de sortir pels carrers i per les places i cridar a tants i tants de joves com hi ha, per dir-los la paraula de Jesús: *Vine amb mi!* Joves, qui cercau viure una vida plena i realitzada: Jesús vos l'omplirà; fer feina per Ell en un desprendiment a favor dels germans, en una vocació consagrada, és una vivència certa de plenitud, malgrat les dificultats i els sofriments que pot comportar.

A la nostra diòcesi ara hi ha vuit joves que estan decidits i es preparen per fer aquesta passa. N'hi haurà d'altres? Els esperam amb els braços oberts.

Que aquesta visita del Papa, demanem-ho, germans, faci fecunda aquesta llavor sacerdotal que, entre altres, ell ha vingut a sembrar.

† Antoni, bisbe

51. GRÀCIES, SANT PARE!

(14 - 11 - 82)

El Papa torna a ser a Roma, després de la seva llarga i intensiva Visita a Espanya. Crec que tots, d'una manera o altra, hem anat seguint i vivint aquest seu pelegrinatge per la nostra geografia. Me pens que, ara, no puc fer altra cosa, després de tants de moments com hem viscut amb ell, que mostrar-li el nostre agraïment i dir-li de tot cor: Gràcies, Sant Pare!

Gràcies per la vostra presència entre nosaltres; ella ha alegrat els nostres cors i ens ha omplert d'esperança, en la dolça companyia del pare amb els seus fills;

Gràcies pel vostre cansament; sabem que, com Jesús, vos vau fatigar de tant de viatge i de tant de rallar amb uns i amb altres, i de donar-vos totalment a aquest servei d'anar a l'encontre de les vostres ovelles, com a Pastor suprem i sol·licit per al bé d'elles.

Gràcies per la vostra entrega; no heu escatimat res per atracar-vos al nostre poble i vos heu fet tot per a tots, en una oblació total de la vostra persona.

Gràcies per la vostra paraula evangèlica; ha resonat al cor de tots, viva i eficaç, penetrant com una espasa de dos talls. Ha estat una llavor sembrada que tots desitjam que fructifiqui amb ufana, per a bé de les nostres Esglésies.

Gràcies pel bé que ja heu fet amb aquesta visita i que continuarà fent a tots els nostres feels. El Senyor vos ho ha pagat ja per la gràcia que ha caigut més abundosa sobre tots nosaltres.

Gràcies, Sant Pare, gràcies!

La nostra pregària d'agraïment demana al Pare del cel que vos doni forces per conduir l'Església; vos encoratgi, com a servidor dels servidors de Déu, a guiar-nos pels camins del Regne, sempre endavant, per donar testimoni de la Veritat al nostre món, comprendre'l i estimar-lo; i vos sigui ajut i incitament per proclamar sempre i a tot arreu la seva Paraula, Jesucrist, "el Redemptor de l'home, Centre de l'univers i de la història".

+ Antoni, bisbe

52. HE DE TORNAR A PARLAR DEL PAPA

(21 - 11 - 82)

Sí; he de tornar a parlar del Papa. I de la seva visita apostòlica a Espanya, visita ja inoblidable. No em quedaria satisfet, si, després de tot el que ja vos he escrit i dit, no vos comunicàs qualche cosa més. Qualque cosa més sobre les meves vivències d'aquests dies que he estat junt amb el Papa.

Començaré per dir-vos que he vist en el Papa una personalitat extraordinària. El veus un home lliure, convençut, tot de Déu. Lliure, amb la llibertat dels fills de Déu. Lliure, per a dir el seu missatge a uns i a altres, sense subterfugis ni reticències. El Papa parla clar i amb veu potent. Potser els aplaudiments i els crits de la multitud li subratxen certes expressions i determinats conceptes; però és ell mateix qui cerca el punt

i l'hora per fer fixar més contundentment unes paraules que concreten més exactament la importància de tot el que va dient. Ensenya amb autoritat, perquè és amb tota llibertat que predica la paraula neta i transcendent de l'Evangeli.

És també un home convençut. Viu el que diu. I ho viu profundament. Vos som sincer si vos dic que, mentre l'he anat seguint aquests dies de la seva Visita a Espanya, no he vist mai un gest seu que cercàs, per a la seva persona, un moment d'exaltació, de triomfalisme, de complaença en si mateix. Es dóna als altres, per a un servei, sabent certament que vindran el renou i els aplaudiments de la multitud a la qual es lliura, fins i tot trencant el rígid protocol que l'acompanya. És un home convençut del seu missatge i es fa convincent a qui l'escuta per la vivència que traspua del seu interior.

Per açò, és un home tot de Déu, segons el seu lema, dirigit a la Mare de Déu, "Totus tuus", que aquests dies he sentit emprat i fins potser manipulat per certs grups que seguien la visita del Papa a les diverses ciutats que ha visitat. Tot de Déu, i per açò, tot de l'home. Ell és el gran defensor de la dignitat i de la llibertat de tot home, creat a imatge i semblança de Déu. Per la confiança i la fe que té en Jesucrist, es pot endevinar en el Papa una plàcida serenitat i una serietat agradosa que es fa encomanadissa.

No estic fent ara cap apologia triomfalista del Papa. No la necessita ni la cerca. Dic solament una vivència meva, certament empesa pel fervor i la visió d'un poble de Déu enfervoritzat i somogut per la presència del Papa en mig d'ell. Perquè l'impacte del Papa a Espanya ha estat fort, molt fort. En les multituds i crec que a l'interior de les multituds. No podem negar que, davall d'un fet sociològic evident, hi ha també, i a gran escala, un fet religiós, una fe en Déu Pare i el seu enviat Jesucrist, que és qui ha fet vibrar els nostres cristians. Acab, esperant que tota aquesta sembrada de la Paraula de Déu doni fruits abundants de pau, germanor i justícia.

Antoni, bisbe

53. LA VIDA DE CADA DIA

(28 - 11 - 82)

Aquest any de 1982, que litúrgicament vam acabar ahir, ha estat un any ben marcat per esdeveniments extraordinaris de tota casta. Si a l'estiu, durant un mes llarg, se'n va omplir casa de futbol i mundials, ara, a la tardor, hem estat ocupats durant uns 25 dies, pendents de les

eleccions generals (inclosa l'amenaça d'un cop d'Estat) i uns altres 10 dies més amb la Visita pastoral del Papa a Espanya. Tres fets que, units darrerament a les inundacions de València i de Catalunya, han centrat els nostres quefers diaris i han omplert pàgines, emissions i visions de tots els mitjans de comunicació social.

Sempre ne tindrem de cosa extraordinària al llarg de la nostra vida. De tant en tant, saltarà un fet, unes festes, uns esdeveniments que surtin de lo normal de cada dia i de cada any. I així, amb una cosa i una altra, s'anirà fent i desfent la vida de l'home.

Hem de tornar, emperò, a la vida de cada dia. Hem de valorar aquesta vida de cada dia, monòtona, rutinària, massa de vegades pesada i dificultosa: de casa al taller, o a l'oficina, o al camp o al col·legi, i vice-versa, passant per la tertúlia acostumada o l'estona de la televisió. Els dies van passant, moltes de vegades, sense pena ni glòria, corren l'un rera l'altre, el passat arrastra el present, i en la fuita de les hores es consum la nostra existència.

Hauríem de valorar millor la nostra monotonía diària. Hauríem de sobre utilitzar a fons les nostres jornades, redimir el temps, mirar de treure bé del moment present.

Perquè és en la feina de cada dia que es va construir i un hom es va fent més gros. Posant pedra sobre pedra, el paredador podrà acabar el seu treball. És amb l'aliment de cada dia que els fillets van fent la crescuda. I els nostres camps i hortals donen el seu fruit, gràcies al treball diari del bon pagès i al sol de cada dia. I són els abnegats qui, sense dir res a ningú i sense fer renou viuen servint els altres i aprofiten els seus minuts.

En la nostra vida de cada dia hem de fer créixer també la virtut. Seguir Jesucrist, estimar els altres, com tenim manat per Ell, és cosa de tots els dies, és cosa de la diària heroicitat de sobre perdonar, i de suportar el vesí, i d'ajudar els de casa i de tenir cura del malalt que potser tenim al llit.

El nostre temps de cada dia és també un do de Déu. Sapiguem-lo aprofitar pel bé, utilitzant a fons les nostres hores de cada dia.

+ Antoni, bisbe

54. LA PROMOCIÓ HUMANA

(5 - 12 - 82)

Citant un text del Concili, el Papa Joan Pau II ens diu en la seva encíclica "Laborem exercens": "L'home val més per lo que és que per

lo que té. De la mateixa manera, tot lo que fan els homes per aconseguir més justícia, major fraternitat i un plantejament més humà en els problemes socials, val molt més que els progressos tècnics. Perquè aquests progressos poden oferir, com si diguéssim, el material per a la promoció humana, però per si sols no poden fer-la realitat”.

Escriví aquestes paraules i toc aquest tema de la promoció humana perquè avui a dalt a El Toro estarem reunits un grup de persones interessades en aquesta problemàtica social, tan viva en el nostre temps. L'Església ha de fer feina també en aquest camp. Traïcionaria la seva missió, rebuda de Jesucrist, si ho descuidàs. El seu ministeri d'ensenyança no es concreta solament en presentar a tots els homes el misteri de Crist, per donar-lo a conèixer, a fi que aquests homes s'encaminin cap a la benaventurança eterna. Té també, el deure de mostrar el valor religiós de les realitats temporals, de dir que d'acord amb els designis de Déu, la norma de l'activitat humana “ha d'ésser conforme a l'autèntic bé del gènere humà, i que permeti a tot home, com a individu i com a membre de la societat, de cultivar i realitzar íntegrament la seva vocació”.

Impregnar i perfeccionar l'ordre temporal amb l'esperit evangèlic és també missió de l'Església. La doctrina cristiana ha d'ésser presentada a les necessitats actuals d'una manera adequada, que respongui a les dificultats i problemes més preocupants i angoixosos del nostre temps.

Convé, idò, conèixer i sobre quins són aquests primers problemes, jutjar-los i estudiar-los per a cercar i fer cercar les solucions més apropiades i factibles per dur-les a la pràctica.

Crec que tenim davant una feina que no s'acaba i que, conscient d'ella, no ens podem fer enrera, ans al contrari, s'ha d'urgir. Ens ho reclamen els valors autèntics que la promoció humana ha de trobar en la solidaritat, la justícia i la fraternitat.

+ Antoni, bisbe

55. DECRET SOBRE LA PROPIETAT D'UNA CASA, A ALAIOR

Amb la sana intenció i, al mateix temps, amb la ja ineludible obligació per part nostra, d'aclarir i de resoldre definitivament la debatuda qüestió sobre de qui és la propietat efectiva i la possessió de la casa del C. General Sanjurjo, núm. 3, de la ciutat d'Alaior, qüestió que, per altra banda, repetidament de paraula i també implícitament per escrit, en temps del meu antecessor Dn. Miquel Moncadas i Noguera, aquest Bisbat ja tenia per resolta, és per açò que ara, per mitjà d'aquest Decret,

d'acord amb la revisió realitzada sobre aquest assumpte i tenint presents també les facultats que la legislació vigent en la nostra Església atorga al bisbe en relació als béns eclesiàstics, venc a decretar i decret que l'esmentada casa és ja, o passi a ser definitivament de total propietat i possessió de la Parròquia de Santa Eulàlia d'Alaior, com a tal, en nom de la qual ja consta per escriptura pública, des de la seva compra.

Es rectifica, idò, i rectific resolutivament el document firmat pel meu antecessor, el bisbe Dn. Bartomeu Pasqual Marroig, de data 15 de gener del 1962, en el qual constava aquesta casa com a "bienes adquiridos por la Parroquia de Santa Eulalia, a nombre y cuenta de la Asociación Católica de Padres de Familia", per quan, en els anys posteriors, de fet, la Parròquia, com a tal, ha estat la qui ha assumit i satisfet totes les despeses hagudes, amb excreix del valor de l'immoble esmentat.

I per a que consti a tots els efectes, ho decret, ho firm i ho sell, a Ciutadella de Menorca a vint-i-tres de Novembre de mil noucents vuitanta dos.

+Antoni, bisbe de Menorca

Per manament de S.E. Rdma.,

Joan Gornés

Secretari-Canceller.

56. DECRET SOBRE SUPRESSIÓ DE L'ASSOCIACIÓ CATÒLICA DE PARES DE FAMÍLIA, D'ALAIOR

Per les presents Lletres, de conformitat amb la vigent legislació canònica, i d'acord amb les facultats que me confereix i en la mesura que me pertany, després d'haver fet repetides i perllongades consultes a diversos organismes i persones, i, finalment, després d'haver comunicat aquesta meva decisió en la reunió que vam tenir amb el Sr. 'Rector d'Alaior, el fins ara President de la Associació Catòlica de Pares de Família i tres membres més, el passat dia 22 d'aquest mes, venc a decretar i decret la supressió de la dita Associació de Pares de Família de la Parròquia de Sta. Eulàlia d'Alaior, donat que estim que ha finit la funció que, segons els seus associats havia esdevingut única, perquè ja fa alguns anys que havia estat traspassada majoritàriament a una altra entitat, i també per obviar possibles confusions i dificultats a una desitjada i millor i més reposada acció pastoral de la Parròquia.

Tots els llibres d'actes, comptes, etc. pertinents a la A.C. de P. de

F. ja suprimida decret que siguin entregats al Sr. Rector de la Parròquia de Sta. Eulàlia d'Alaior i depositats al seu arxiu parroquial; i els possibles béns de qualsevol casta que restin a la supresa Associació em siguin entregats personalment a mí, per complir el que preveuen els "Estatutos y Reglamento de la Asociación Católica de Padres de Familia de Alayor", estatuts i reglament ja caducats, però que sàpiga són l'única font de que dispòs i em consta per a la interpretació de la voluntat de l'Associació.

Donat a Ciutadella de Menorca, a 23 de Novembre de 1.982.

+Antoni, bisbe de Menorca

Per manament de S.E. Rdma.,
Joan Gornés
Secretari-Canceller.

CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU DEL MES DE NOVEMBRE

Dia 10 de novembre de 1982, a les 10,30 del matí, al Seminari Diocesà s'ha reunit el Consell de Presbiteri amb l'assistència de tots els seus membres.

Començà la sessió amb la recitació de l'Hora Menor i, tot seguit, el Sr. Bisbe, que acaba d'arribar a la Diòcesi després de participar a alguns actes de la Visita Pastoral del Sant Pare a les Esglésies d'Espanya, comenta d'una manera molt planera i senzilla, les impressions i anecdotari propis de qui ha participat directament en un aconteixement de tanta importància i envergadura.

En el primer punt de l'ordre del dia, es mou la qüestió per part del coordinador-moderador del Consell de Presbiteri, de que no veu com fer feina davant aportacions arxiprestals que a l'hora de la consulta per donar un pas endavant en una qüestió, contraduien la seva pròpia aportació anterior que, abans, ja s'havia tingut en compte per donar un primer pas. Davant d'açò, el coordinador proposa que sigui un altre

membre del Consell de Presbiteri el qui, encara que sigui per un cert temps, coordini i moderi el treball. Es fa diàleg sobre aquest punt, i altres membres del Consell mostren també la seva disconformitat i estranyesa sobre l'aportació arxiprestal presentada. Després, en no ésser corresposta la proposició del coordinador, aquest presenta la seva dimisió irrevocable de coordinador, al·legant que no veu com seguir i captar el camí que vol fer el clergat. El Consell de Presbiteri, que comparteix les motivacions objectives del dit coordinador creu i acorda que en aquest moment convé que assumeixi aquesta funció el Sr. Bisbe qui cercrà la manera pràctica de fer-la dur endavant.

Continuant l'ordre del dia proposat als membres del Consell, i vistes les aportacions arxiprestals, aquest acorda:

1.— S'ha de continuar fent camí seguint la pauta de l'organograma proposat recollint, com sempre i dins lo possible, les aportacions arxiprestals.

2.— Es manté el nombre 6 de l'organograma (la numeració no respon a cap tipus d'ordre ni categoria). "Relació amb altres", donant-li el nom de "Relació amb altres institucions" (s'entén institucions o entitats no eclesiials). D'aquest capítol se'n treu la comissió d'ecumenisme que passa a ser el 2.4. del capítol 2.- "Acció Pastoral Educadora" i s'esborra l'apartat 6.4- "capellans castrenses".

Al primer apartat "Acció Pastoral Social" s'hi afegeix el nombre 1.7.- "Pastoral Sanitària"; i el Seminari queda com el 2.1 de Acció Pastoral Educadora", que abarca: 2.1.- Seminari; 2.2.- Catequesi; 2.3.- Ensenyança i 2.4.- Ecumenisme.

3.— El Sr. Bisbe convocarà i parlarà amb els presidents i delegats de les comissions per tal d'anar configurant cada un dels 9 sectors o capítols de l'organograma.

4.— El C. de Presbiteri expressa la seva gratitud a la comissió diocesana de Litúrgia pel treball que ha fet responent a l'encomana de preparar un esborrany d'avant-projecte de Directori sagamental i acorda que aquest treball sigui estudiat, com un primer pas, pels rectors de cada arxiprestat. Fet aquest treball, cada arxiprestat designarà un rector per tal que junt amb els altres dos dels altres arxiprestats reelaborin el projecte de directori tot recollint-hi les aportacions dels rectors.

Havent elaborat l'ordre del dia per a les reunions arxiprestals acaba la sessió convocant tots els membres per a la propera que, s.D.v., serà dia 22 de desembre de 1982, a les 10,30 del matí, al Seminari Diocesà.

Tots els llibres d'actes, comptes, etc. pertinents a la A.C. de P. de

Ordre del dia per a les reunions arxiprestals:

1) Aportacions de l'arxiprestat sobre l'estudi "aproximació al que ha de ser la Comissió del Clero".

2) A petició del Director del Full dominical, el Sr. Bisbe demana que cada arxiprestat elegesqui d'entre els seus un capellà per formar part del consell assessor del Full dominical, amb la finalitat d'orientar i revisar la feina que s'hi realitza i de quina manera s'han de facilitar les notícies a publicar.

Sebastià Seguí, secretari.

Ciutadella de Menorca, 10 de novembre de 1982.

CONFERENCIA EPISCOPAL D'ESPANYA

NOTA DEL COMITE EJECUTIVO DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

El Comité Ejecutivo de la Conferencia Episcopal, reunido en sesión ordinaria por primera vez después de la visita apostólica del Papa a la Iglesia y al pueblo de España, expresa, en una nota de urgencia, su acción de gracias a Dios por el don de iluminación y aliento en nuestro caminar cristiano que esta visita del Sucesor de Pedro ha constituido para nuestra comunidad cristiana.

Los Obispos manifestamos también nuestro fraterno reconocimiento al Santo Padre, por la intensa dedicación pastoral que ha desarrollado durante el largo, complejo y en algunos momentos duro programa de su viaje; y expresamos, a la vez, nuestra gratitud por las palabras que nos ha dirigido desde Roma, a su regreso, haciendo público su "ferviente agradecimiento al Señor por las riquezas de sanas energías y de generosos propósitos" que ha encontrado en nuestro pueblo, "por la vitalidad" del mismo, y "por sus sentimientos profundamente religiosos".

Agradecemos al pueblo de Dios de todas las diocesis españolas, el cariño filial con que ha acudido en número tan alto a saludar al Papa en todos sus desplazamientos, ha participado con extraordinaria piedad y recogimiento en las celebraciones religiosas; y ha escuchado con suma atención los mensajes del Santo Padre.

Damos las gracias también muy sinceramente a S.M. el Rey, a los

Gobernantes, a los organismos de la Administración y a los numerosísimos servidores de la vida pública, que tanto han colaborado para un perfecto desenvolvimiento de la visita apostólica de Su Santidad. Nuestra gratitud se extiende a los profesionales de los medios de comunicación social que han llevado a todo el pueblo la imagen y el eco de la presencia del Papa entre nosotros.

Mirando hacia el futuro, nos conforta la amorosa y firme predicación del Evangelio que el Papa ha ofrecido a nuestro pueblo, confirmando, como él mismo ha dicho, "la alta predicación de sus obispos y la ejemplar herencia de sus santos". Todos los católicos españoles nos hemos sentido Iglesia en nuestros encuentros con el sucesor de Pedro, en la más auténtica realidad de nuestro ser cristiano y eclesial.

Juan Pablo II nos ha dejado un precioso conjunto de discursos y mensajes. Esperamos que nos ayuden grandemente para el "servicio de la fe", objetivo prioritario elegido por nuestra Conferencia Episcopal Española para los próximos años, que el Papa nos ha animado a llevar adelante.

En esa línea, tenemos el propósito de estudiar con detenimiento la predicación del Santo Padre, así como las enseñanzas pastorales que se deducen del propio viaje. Este trabajo, según estaba previsto, lo comenzará, D.m., la Asamblea Plenaria del Episcopado, convocada para mediados del próximo diciembre.

Ya desde ahora, tienen que sentirse convocados a esta labor apostólica todos los miembros del pueblo de Dios, las comunidades parroquiales, las congregaciones religiosas, y todos los demás grupos eclesiás, a fin de que todos asimilemos y pongamos en práctica las orientaciones pontificias, sin resistencias ni reduccionismos, y sin apropiaciones indebidas de su figura y de su mensaje, en una fecunda unidad eclesial, que se enriquece con la variedad de los diferentes dones y carismas de unos y de otros fieles.

Madrid, 20 de Noviembre de 1982.

DE LA SANTA SEU

VIATGE DEL PAPA A ESPANYA

Pels diversos mitjans de comunicació social s'ha pogut seguir el

viatge que el Papa Joan Pau II ha fet a Espanya, des del dia 31 d'octubre fins al 9 de novembre passat. Publicam només un dels diversos textos que el Papa va llegir, ja que seran diverses les revises i els llibres que es podran adquirir per tenir-los tots.

Homilia del Papa en l'ordenació sacerdotal, a València

Queridos hermanos en el sacerdocio:

Queridos hermanos y hermanas:

Somos hoy testigos de un gran acontecimiento. Más de un centenar de diáconos, procedentes de toda España, van a recibir la **ordenación sacerdotal**. A esta celebración eucarística se asocian **numerosos sacerdotes** de las diversas diócesis de vuestra patria. Han sido invitados a esta ciudad para **vivir de nuevo** la jornada de su ordenación.

Permitidme que salude ante todo al pastor de esta Iglesia particular, a los obispos presentes, a los sacerdotes y seminaristas, a los que se han dedicado a Dios con una especial consagración, a todo el noble pueblo de Valencia, de su región y de toda España y a cuantos os habéis reunido en este paseo de la Alameda. Saludo con afecto particular, junto con sus familiares, a todos los ordenandos. Pero permitidme sobre todo que renueve desde aquí mi más afectuoso recuerdo a las personas y familias que en los días pasados han sufrido las consecuencias de devastadoras inundaciones y han perdido seres queridos. Confío en que la necesaria solidaridad y ayuda cristiana llegará eficazmente en su ayuda.

Este día sacerdotal tiene como marco la ciudad de Valencia, de arraigadas tradiciones eucarísticas y sacerdotales, con su belleza y colorido, su personalidad y rica historia romana, árabe y cristiana; sobre todo en sus grandes figuras sacerdotiales: San Vicente Ferrer, Santo Tomás de Villanueva, San Juan de Ribera. A ellos habría que añadir numerosos santos sacerdotes, entre ellos San Juan de Ávila, Patrono del clero español. Todos ellos nos acompañan con su intercesión.

¿En qué consiste la gracia del sacerdocio que hoy van a recibir estos ordenandos?

Lo sabéis bien vosotros, queridos diáconos, que os habéis preparado con esmero para este momento sacramental. Lo conocéis vosotros, queridos sacerdotes, que lleváis el peso gozoso y la carga ligera (Mt., 11, 30) del sacerdocio. También lo sabéis vosotros, cristianos de Valencia y de España, que acompañáis a vuestros sacerdotes y con ellos vivís el gozo de vuestro sacerdocio común distinto, pero no separado del sacerdocio ministerial.

En este acto hablaré ante todo a los ordenandos. Pero en ellos veo la ordenación, reciente o lejana, de cada uno de vosotros, sacerdotes de España, y os exhorto a revivir la gracia que tenéis por la imposición de las manos (2 Tim., 1, 6).

El sacramento del orden está profundamente radicado en el misterio de la **llamada** que Dios hace al hombre. En el elegido se realiza el misterio de la **vocación divina**. Nos lo revela la primera lectura tomada del profeta Jeremías.

Dios manifiesta al hombre **su voluntad**: “**Antes que te formara en el vientre te conocí; antes de que tú salieses del seno materno, te consagré y te designé para profeta de los gentiles**” (Jer., 1, 5).

La llamada del hombre **está primero en Dios**: en su mente y en la elección que Dios mismo realiza y que el hombre tiene que leer dentro de su corazón. Al percibir con claridad esta vocación que viene de Dios, el hombre experimenta la sensación de su propia **insuficiencia**. El trata de defenderse ante la responsabilidad de la llamada. Dice como el profeta: “**iAh, Señor Yavé! He aquí que no sé hablar, pues soy un niño**” (Jer., 1, 6). Así, la llamada se convierte en el fruto de un diálogo interior con Dios y es a veces como el resultado de una contienda con El.

Ante las reservas y dificultades que con razón el hombre opone, Dios indica **el poder de su gracia**. Y con el poder de esta gracia consigue el hombre la realización de su llamada: “**Irás a donde te envíe yo y dirás lo que yo te mande. No tengas temor ante ellos, que yo estaré contigo para salvarte... He aquí que yo pongo en tu boca mis palabras**” (Jer., 1, 7-9).

Es necesario, mis queridos hermanos y amados hijos, **meditar con el corazón** este diálogo entre Dios y el hombre para encontrar constantemente el entramado de vuestra vocación. Este diálogo ya se ha realizado en vosotros, que vais a recibir la ordenación sacerdotal. Y tendrá que continuar ininterrumpido durante toda vuestra existencia a través de la oración, sello distintivo de vuestra piedad sacerdotal.

En la conciencia de vuestra llamada por parte de Dios radica a la vez el secreto de vuestra **identidad sacerdotal**. Las palabras del profeta Jeremías sugieren esa identidad del sacerdote como **llamado** por una elección, **consagrado** con una unción, **enviado** para una misión. Llamado por Dios en **Jesucristo**, consagrado por El con la unción de su **Espíritu**, enviado para realizar su misión **en la Iglesia**.

Las enseñanzas del magisterio de la Iglesia acerca del sacerdocio, inspiradas en la revelación, recogidas, por así decir, de los labios de Dios, pueden disipar cualquier duda acerca de la identidad sacerdotal.

Ante todo, **Jesucristo, nuestro Señor**, sumo y eterno sacerdote, es

el punto central de referencia. Hay un solo supremo sacerdote, Cristo Jesús (**Lumen gentium**, 28; Heb., 7, 24; 8, 1), ungido y enviado al mundo por el Padre (**Presbyterorum ordinis**, 2; Jn., 10, 36). De este único sacerdocio participan los obispos y los presbíteros, cada cual en su orden y grado, para continuar en el mundo la consagración y la misión de Cristo. Partícipes de la unción sacerdotal de Cristo y de su misión, los presbíteros actúan “in persona Christi” (**Lumen gentium**, 28).

Para ello reciben la unción del **Espíritu Santo**. Sí, vais a recibir el **Espíritu de santidad**, como dice la fórmula de la ordenación, para que un especial carácter sagrado os configure a Cristo sacerdote, para poder actuar en su nombre (**Presbyterorum ordinis**, 2).

Consagrados por medio del **ministerio de la Iglesia**, participaréis de su **misión salvadora** como “cooperadores del orden episcopal”, y deberéis estar unidos a los obispos, según la hermosa expresión de San Ignacio de Antioquía, “como las cuerdas de la lira” (Ad. ephesios, 4). Enviados a una **comunidad particular**, congregaréis la familia de Dios, instruyéndola con la palabra, para hacerla “crecer en la unidad” (**Presbyterorum ordinis**, 2) y “llevarla por Cristo en el Espíritu al Padre” (ib., 4).

Llamados, consagrados, enviados. Esta triple dimensión explica y determina vuestra conducta y vuestro estilo de vida. Estáis “puestos aparte”; “segregados”, pero “no separados” (**Presbyterorum ordinis**, 3). Así os podéis dedicar plenamente a la obra que se os va a confiar: el servicio de vuestros hermanos. Comprended, pues, que la consagración que recibís os absorbe totalmente, os **dedica** radicalmente, hace de vosotros instrumentos vivos de la acción de Cristo en el mundo, prolongación de su misión para gloria del Padre.

A ello responde vuestro **don total** al Señor. El don total que es compromiso de santidad. Es la tarea interior de “imitar lo que tratáis”, como dice la exhortación del pontifical romano de las ordenaciones. Es la gracia y el compromiso de la imitación de Cristo, para reproducir en vuestro ministerio y conducta esa imagen grabada por el fuego del espíritu. Imagen de Cristo sacerdote y víctima, de redentor crucificado.

En este contexto de entrega total, de unión a Cristo y de comunión con su dedicación exclusiva y definitiva a la obra del Padre, se comprende la obligación del celibato. No es una limitación, ni una frustración. Es la expresión de una donación plena, de una consagración peculiar, de una disponibilidad absoluta. Al **don que Dios otorga** en el sacerdocio, responde la **entrega del elegido** con todo su ser, con su corazón y con su cuerpo, con el significado esponsal que tiene, referido al

amor de Cristo y a la entrega total a la comunidad de la Iglesia, el celibato sacerdotal.

El alma de esta entrega es el **amor**. Por el celibato no se renuncia al amor, a la facultad de vivir y significar el amor en la vida; el corazón y facultades del sacerdote quedan impregnados con el amor de Cristo, para ser en medio de los hermanos **el testigo de una caridad pastoral sin fronteras**.

El secreto de esta **caridad pastoral** se encuentra en el diálogo que Cristo mantiene con cada uno de sus elegidos, como lo mantuvo con Pedro, según las palabras del Evangelio que hemos proclamado. Es la pregunta acerca del amor especial y exclusivo hacia Cristo, hecha a quien ha recibido una misión particular y ha podido experimentar el desencanto en su propia debilidad humana.

El Señor Resucitado no se dirige a Pedro para amonestarle o castigarle por su debilidad o por el pecado que ha cometido al renegar de él. **Viene para preguntarle por su amor**. Y esto es de una enorme, elocuente importancia para cada uno de vosotros: “¿Me amas?” (Jn., 21, 17). ¿Me amas todavía? ¿Me amas cada vez más? Sí. **Porque el amor es siempre más grande que la debilidad y que el pecado**. Y sólo él, el amor, descubre siempre nuevas perspectivas de renovación interior y de unión con Dios, incluso mediante la experiencia de la debilidad del pecado.

Cristo, pues, pregunta, examina acerca del amor. Y Pedro responde: “Sí, Señor; tú lo sabes todo, tú sabes que te amo” (Jn., 21, 17). No responde: “Sí, te quiero”; más bien se confía al corazón del Maestro y a su conocimiento y le dice: “**Tú sabes que te amo**”.

Así por medio de este amor, confesado por tres veces, Jesús Resucitado **confía a Pedro sus ovejas**. Y del mismo modo os las confía a vosotros. Es necesario que vuestro ministerio sacerdotal **se enraíce con vigor en el amor de Jesucristo**.

El amor indiviso a Cristo y al rebaño que El os va a confiar **unifica** la vida del sacerdote y las diversas expresiones de su ministerio (*Presbyterorum ordinis*, 14).

Ante todo, configurados con el Señor, debéis **celebrar la Eucaristía**, que no es un acto más de vuestro ministerio; es la **raíz y la razón de ser** de vuestro sacerdocio. Seréis sacerdotes, ante todo, para celebrar y actualizar el sacrificio de Cristo, “siempre vivo para interceder por nosotros” (Heb., 7, 25). Ese sacrificio, único e irrepetible, se renueva y hace presente en la Iglesia de manera sacramental por el ministerio de los sacerdotes.

La Eucaristía se convierte así en **el misterio que debe plasmar interiormente vuestra existencia**. Por una parte, ofreceréis sacramental-

mente el cuerpo y la sangre del Señor. Por otra, unidos a El —“In persona Christi”— ofreceréis vuestras personas y vuestras vidas para que, asumidas y como transformadas por la celebración del sacrificio eucarístico sean exteriormente también transfiguradas con El, participando de las energías renovadoras de su Resurrección.

Será la Eucaristía culmen de vuestro ministerio de **evangelización** (**Presbyterorum ordinis**, 4), ápice de vuestra **vocación orante**, de glorificación de Dios y de intercesión por el mundo. Y por la comunión eucarística se irá consumando día tras día vuestro sacerdocio.

San Vicente Ferrer, el apóstol y taumaturgo valenciano, decía que “la misa es el mayor acto de contemplación que pueda darse”. Sí, así es en verdad. Por ello, todos vosotros estáis invitados a alimentar y vivificar la propia actividad con la **abundancia de la contemplación** (**Lumen gentium**, 41), que encontrará un manantial inagotable en la celebración de la Eucaristía y de los sacramentos, en la liturgia de las horas, en la oración mental y cotidiana, y en la meditación amorosa de los misterios de Cristo y de la Virgen con el rezo del Rosario.

La consagración que vais a recibir os habilita **al servicio, al ministerio de salvación**, para ser como Cristo los “consagrados del Padre” y los “enviados al mundo” (Jn., 10, 30).

Os debéis a los fieles del Pueblo de Dios, para que también ellos sean “consagrados en la verdad” (Jn., 17, 17). El servicio a los hombres no es una dimensión distinta de vuestro sacerdocio: es la consecuencia de vuestra consagración.

Ejerced vuestras tareas ministeriales como otros tantos actos de vuestra consagración, convencido de que todas ellas se resumen en una: reunir la comunidad que os será confiada en la alabanza de Dios Padre, por Jesucristo y en el Espíritu, para que sea la Iglesia de Cristo sacramento de salvación. Para eso evangelizaréis y os dedicaréis a la catequesis de niños y adultos; para eso estaréis disponibles en la celebración del sacramento de la reconciliación; para eso visitareis a los enfermos y ayudareis a los pobres, haciendo todo a todos para ganarlos a todos (1 Cor., 9, 22).

No temáis así ser separados de vuestros fieles y de aquellos a quienes vuestra misión os destina. Más bien os separaría de ellos el olvidar o descuidar el sentido de la consagración que distingue vuestro sacerdocio. Ser uno más en la profesión, en el estilo de vida, en el modo de vestir, en el compromiso político, no os ayudaría a realizar plenamente vuestra misión; defraudaríais a vuestros propios fieles que os quieren sacerdotes de cuerpo entero: **liturgos, maestros, pastores, sin dejar por ello de ser, como Cristo, hermanos y amigos.**

Por eso haced de vuestra total disponibilidad a Dios una disponibilidad para vuestros fieles. Dadles el verdadero pan de la palabra, en la fidelidad a la verdad de Dios y a las enseñanzas de la Iglesia. Facilitadles todo lo posible el acceso a los sacramentos y en primer lugar al sacramento de la penitencia, signo e instrumento de la misericordia de Dios y de la reconciliación obrada por Cristo (**Redemptor hominis**, 20), siendo vosotros mismos asiduos en su recepción. Amad a los enfermos, a los pobres, a los marginados; comprometeos en todas las justas causas de los trabajadores; consolad a los afligidos; dad esperanza a los jóvenes. Mostraos en todo “como ministros de Cristo” (2 Cor., 6, 8).

En la liturgia de la Palabra han sido proclamadas esas conocidas expresiones de la Primera Carta de San Pedro, dirigidas a los **más ancianos**, a los “**presbíteros**”, a todos los sacerdotes aquí presentes.

Precisamente vosotros aquí reunidos sois los “**presbíteros**”, los “**ancianos**”. Y los jóvenes que hoy recibirán esta ordenación se convierten también en “**ancianos**” responsables de la comunidad.

Meditad bien qué es lo que os pide a vosotros Pedro, el anciano, “testigo de los sufrimientos de Cristo y participante de gloria que ha de revelarse” (1 Pe., 5, 1). ¿Qué es lo que os pide?

Os ruega que cumpláis el **ministerio pastoral** que se os ha confiado: “no por fuerza, sino espontáneamente, según Dios; no por sórdido lucro, sino con prontitud de ánimo”. Sí con una **entrega generosa**. Y como vivos modelos del rebaño (1 Pe., 5, 3).

He aquí el programa apostólico de la vida sacerdotal y del ministerio sacerdotal que un día Dios os confió. Nada ha perdido de su actualidad sustancial. Es un programa vivo, de hoy. Y habéis de ponerlo con frecuencia ante vuestros ojos, en vuestra alma, para ver reflejado en él, como en un espejo, vuestra **propia vida y vuestro ministerio**.

Sí así lo hacéis, como os lo enseña la multitud de sacerdotes santos que en vuestra patria han sido **testigos de Cristo**, recibiréis, cuando aparezca “el supremo Pastor”, esa “corona inmarcesible de la gloria” (Ib., 4).

Mis queridos hermanos en el sacerdocio: el sucesor de Pedro que os habla os repite este mensaje y quisiera que, en el día de esta gran ordenación sacerdotal y en esta celebración de la gracia del sacerdocio para toda España, se grabe en vuestros ánimos, en el corazón de cada sacerdote. ¡Sed fieles a este mensaje que viene de Cristo!

Que esta celebración traiga a toda la Iglesia en España una renovación de la gracia inagotable del sacerdocio católico, una mayor unidad entre todos los que han recibido la misma gracia del presbiterado, un

aumento considerable de vocaciones sacerdotales entre los jóvenes, atraídos por el ejemplo gozoso de vuestra entrega y la de tantos seminaristas aquí presentes, a quienes saludo uno a uno para confirmarlos y animarlos en su vocación. A la vez que les anuncio que dejo para ellos un particular mensaje mío escrito.

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes d'octubre

- 26.— Rep visites. Al capvespre, és al Seminari on concelebra l'eucaristia pels seminaristes, amb els quals després sopa i es reuneix.
- 28.— Rep visites. Al capvespre, va a la parròquia de Sant Lluís i després a Maó on rep visites i en fa.
- 29.— Al capvespre, parteix cap a Madrid.
- 30.— Al matí, assisteix a la reunió de la Comissió episcopal de Mitjans de Comunicació Social de l'Episcopat espanyol, a Madrid.
- 31.— A Madrid, assisteix a la rebuda del Papa i als diversos actes programats, amb motiu de la Visita pastoral del Papa a Espanya.

Mes de novembre

- 1.— Assisteix als actes de la visita del Papa a Avila, Alba de Tormes i Salamanca.
- 3-5. És al seu poble natal de Navàs.
- 6.— Visita a Paterna (València) al Superior provincial dels Germans de Lasalle.
- 8.— Participa als actes de la Visita del Papa a la ciutat de València.
- 9.— Retorna a Ciutadella.
- 10.— Presideix el Consell del Presbiteri, al Seminari.
- 11.— Concelebra l'Eucaristia a la parròquia des Mercadal amb motiu de la festa del seu titular. Després visita l'Asil i la comunitat de religioses francescans. Al capvespre, rep visites a Maó.

- 12.— Rep visites.
- 13.— Al matí, visita un moment als seminaristes que fan recés.
- 16.— Rep visites.
- 18.— Al capvespre, rep visites a Maó. Després va a Sant Climent a veure el Sr. Rector. A les 9,30, és a la parròquia de Sant Esteve, de Ciutadella, on assisteix a la conclusió de les xerrades sobre la família y després sopa amb un grup de matrimonis.
- 19.— Rep visites.
- 20.— És al grup escolar Joan Benejam de Ciutadella, a les 12 del migdia, a visitar les reformes que s'hi han fet.
- 21.— Concelebra l'eucaristia a la parròquia de Sant Francesc de Maó a les 9,30. Després, presideix la concelebració de la festa de Crist Rei, a la Catedral.
- 22.— Al capvespre, té una reunió amb el Sr. Rector i dirigents de l'Associació de Pares de Família d'Alaior.
- 23.— Al capvespre, visita les monges Clarisses, de Ciutadella.
- 24.— Rep visites. A les 11, reunió amb dirigents de mitjans de comunicació de l'Església. Al capvespre, dirigeix el recés als capellans de l'arxiprestat de Ciutadella, al Seminari. Visita també la comunitat de monges del Seminari.
- 25.— Rep visites. Al capvespre, és a El Toro i a Maó, per rebre visites.

Assemblea nacional de l'escoltisme catòlic

El delegat de l'escoltisme catòlic a Menorca, Antoni Bagur Coll i el Consiliari Jaume Albert Vidal, han participat a l'assemblea nacional del moviment scout catòlic celebrada a Salamanca els dies 30 i 31 d'octubre. L'assemblea plenària, que se celebra una vegada l'any, té un desplegament molt normal: se repassen les activitats realitzades durant el curs passat, i en aquest repàs es destaquen les de caire nacional.

La fraternitat de malalts i minusvàlids

Els dies 30-31 d'octubre i 1 de novembre celebra al Toro unes Jornades diocesanes. L'objectiu: donar una nova empenta al moviment, repensar la pròpia identitat i missió, fer una passa més en aquesta dècada de vida amb què ja compta la Frater. Hi participen una trentena d'assistents, entre col.laboradors i malalts. Les xerrades, a càrrec d'en Sebastià Seguí, consiliari, i na Margarida Gornés, defineixen i expliquen "què és la Fraternitat i quina fraternitat volem construir".

Vetla de pregària a Sant Lluís

Diumenge, 7 de novembre, a les 7 des capvespre, ens vam reunir per preparar sa pregària que es fa cada mes organitzada per es secretariat de joves cristians de Menorca, conjuntament amb es grup de catequesi de joves de Sant Lluis. Hi vam participar joves i grans de Ciutadella, Alaior, Ferreries i St. Lluis.

Xerrades sobre matrimoni i família a St. Esteve

Els dies 17 i 18 a vespre, en Josep Boix, capellà director del Secretariat de Pastoral Familiar de Barcelona, dóna a St. Esteve (Ciutadella) unes xerrades destinades als matrimonis. En la primera parla sobre el “Diàleg entre els esposos”, i després d’analitzar les causes del poc i superficial diàleg que es dóna entre els esposos, assenyala els camins per arribar a un diàleg autèntic. En la segona, tracta sobre “Què és i què significa avui la família cristiana”, deixant ben aclarit que cristiana és aquella família que viu els valors evangèlics, essent així una veradura “església domèstica”; cosa que no s’ha de confondre amb el model o patró de família tradicional conservadora. Hi assisteixen unes 120 persones de les diferents parròquies de Ciutadella.

Diada diocesana de la catequesi

El diumenge 21 el secretariat diocesà de Catequesi ha promogut la celebració d’una jornada dedicada a l’obra catequètica, remarcant, enguany, que “madurar en la fe és cosa de tots”. La catequesi d’al.lots i adolescents compta actualment a Menorca amb uns 400 catequistes que s’ocupen del creixement en la fe de 4.000 al.lots i al.lotes. Més que el nombre és important l’esforç de formació i preparació que suposa per als catequistes aquesta tasca eclesial. El Secretariat de catequesi compta amb 22 catequistes representants dels diferents centres de la diòcesi i es reuneix mensualment a fi de revisar i coordinar la feina pastoral en aquest camp.

Plenària del secretariat de Joves Cristians

Diumenge decapvespre, dia 21, una vintena de joves de quasi totes les parròquies de Menorca que integren el Secretariat de Joves Cristians, se reuneixen a Es Mercadal amb l’objectiu de fer una presentació

de la naturalesa i funcionament del Secretariat en els dos aspectes de la pastoral juvenil: animació i aprofundiment.

Nombrosa assistència a l'assemblea de Maó

El diumenge, 28 de novembre, se reuneix a l'església de St. Antoni de Maó la 1a. assemblea d'un treball pastoral conjunt que s'ha engegat. Un centenar de persones hi assisteixen: la majoria seglars, però també una bona representació de capellans i religiosos/religioses de tot l'arxiprestat. La reunió és presidida pel Bisbe. Prèviament una comissió integrada per Josep Manguan (Es Castell), Cristòfol Vidal (St. Lluís), Diego Dubon (Sta. Maria), Joana Casasnovas (El Carme) i Isabel Vinent, Sta. Eulàlia, St. Antoni, Apostolat de l'Oració, Dones d'A.C., Es Castell i St. Lluís, i n'han fet una síntesi. Després de la presentació feta pel rector de St. Lluís, en Josep Manguan fa una lectura explicativa del resum de totes les aportacions; resum dividit en dos capítols: 1) vida interna de la comunitat, i 2) projecció cap a fora, destacant en cada un d'ells les llums i ombres així com les qüestions on hi ha desacord. Després d'un breu moment de descans, en Manguan presenta la ponència centrada en dos punts: a) Fer comunitat i, b) evangelització. Clou l'acte el Bisbe amb unes paraules per expressar la seva joia per la comunió manifestada entre aquestes variades aportacions i la carta que ell havia dirigit als cristians maonesos al final de la seva visita pastoral, el 13 de juny del 80. Per acabar amb bon gust de boca, els de St. Antoni obsequien els assistents amb una mica de beguda. Si bé en aquesta assemblea no hi ha hagut debat, ara comença la segona fase en què per grups es prosseguirà la feina emmessa fins a la propera sessió que serà, si Déu vol, el primer diumenge de Quaresma.

BIBLIOGRAFIA

JUAN PABLO II EN ESPAÑA

Llibret de 190 pàgines de la col.lecció "Cuadernos YA", de l'Editorial Catòlica, S.A. de Madrid. Preu 160 ptes.

Conté el text complet de tots els discursos que va fer el Papa en la seva visita a Espanya. Són un total de 46, afegint-hi el missatge que va dirigir a Espanya el dia de Sta. Teresa.

Exhortació apostòlica "Ubi caritas est..."	3
La Pau, de la seva missió del 10 d'octubre del Papa per la Diada de la Pau i 1982	9
Carta, encara i novament Sant Pau	11
Missatge del Sant Pudent papa le Cuarçona	51
Carta sobre les col·lectes dels 1 Jhs. Santa	82
Carta del Papa, invitant a pregar per l'explosió del 30 de setembre	109
Missatge del Papa sobre la problemàtica de vocacions sacerdotals	159
Discurs del Papa als joves de la Província eclesiàstica de València	239
Missatge del Papa pel Dimarts de la Trinitat	240
Missatge del Papa pel Dia de la Inmaculada	269
Missatge del Papa pel Dia de les esglésies	280
Viatge del Papa a Espanya. Homilia del Papa al Cardenal Saenz, a València	317

DOCUMENTS DEL BISBE

CATEQUESIS

La Constitució Apostòlica	19
Decret de l'Esperit	21
El Temple del Santuari	22
La Casa de Déu	61
L'entrevista del Papa sobre la Família (I)	63
"... et in familiam tuam"	64
"... et in familiam tuam"	66
"... et in familiam tuam"	67
"... et in familiam tuam"	101
"... et in familiam tuam"	102
"... et in familiam tuam"	138
"... et in familiam tuam"	149
Participació de la família cristiana en la vida i missió de l'Església	176
Asumptos, una lluita d'intercessió	178
La solennitat del Cor de Maria	179
La Verba "Ad Iacob"	197
Tornant de Roma	227
La Presència del salut humà	251
Al servei de l'Església	253
Ecclesiae fons unitus	282
S'atreu del Domini, ve el Papa	283
Ministres de l'Evangelii	284
Així arriba el Papa	285
Nous Sacerdots, com ho fan?	286
Gràcies, Sant Pau!	288
He de tornar a parlar del Papa	294
La vida de cada dia	300
La promoció humana	311

CARTES

Per a la revisió dels anys 80, per a la seva difusió	328
--	-----

la seva visita a Espanya. Són molt optimistes que el seu viatge a Espanya serà un èxit. Els organitzadors han fet tot el possible per a que la seva visita a Espanya sigui un èxit.

Nombrosa assistència a l'assemblea de Maó

El diumenge, 28 de novembre, se reuneix a l'església de St. Antoni de Maó la 3a. assemblea d'un treball pastoral conjunt que s'ha anegat. Un centenar de persones hi assisteixen, la majoria seglars, però també una bona representació de capellans i religiosos/religioses de tot l'arxipèlag. La reunió es presideix pel Bisbe. Prèviament una comissió integrada per Josep Manguan (Es Castell), Cristòfol Vidal (St. Lluís), Diego Duhon (Sta. Maria), Joana Casastanyas (El Carme) i Isabel Vinent, Sta. Eulàlia, St. Antoni, Apostolat de l'Oració, Dones d'A.C., Es Castell i St. Lluís, i n'han fet una síntesi. Després de la presentació feta pel rector de St. Lluís, en Josep Manguan, la una lectura explicativa del resum de totes les aportacions; resum dividit en dos capítols: 1) vida interna de la comunitat, i 2) projecció cap a fora, destacant en cada un d'ells lesllums i ombres així com les qüestions on hi ha desacord. Després d'un breu moment de descans, on Manguan presenta la ponència centrada en dos punts: a) Fer comunitat i, b) evangelització. Clou l'acte el Bisbe amb unes paraules per expressar la seva joia per la comunió manifestada entre aquestes variades aportacions i la carta que ell havia dirigit als cristians maònics al final de la seva visita pastoral, el 13 de juny del 80. Per acabar amb bon gust de boca, els de St. Antoni obsequien els assistents amb una rica de beguda. Si bé en aquesta assemblea no hi ha hagut debat, era començà la segona fase en què per grups es prosseguirà la feina emmessa fins a la propera sessió que serà, si Déu vol, el primer diumenge de Quaresma.

BIBLIOGRAFIA

JUAN PABLO II EN ESPAÑA

Llibret de 190 pàgines de la col·lecció "Cuadernos Y A", de l'Editorial Católica, S.A. de Madrid. Preu 160 pèsos.

INDEX GENERAL DE MATERIES DE L'ANY 1982

SANTA SEU

Carta del Papa agrant oracions amb ocasió del seu atemptat	3
Exhortació Apostòlica "Familiaris Consortio"	4
La Pau, do de Déu (resum del Missatge del Papa per la Jornada de la Pau 1.982)	9
Carta, agrant l'obol de Sant Pere	11
· Mensaje del Santo Padre para la Cuaresma	51
Carta sobre la collecta dels Llocs Sants	52
Carta del Papa, invitant a pregar per l'església de Xina	109
Escrit del Papa sobre la jornada de vocacions consagrades	159
Discurs del Papa als bisbes de la Província eclesiàstica de València	239
Missatge del Papa pel Domund 1.982	240
Missatge del Papa pel Día de les migracions	269
Missatge del Papa per Día de els espanyols	280
Viatge del Papa a Espanya: Homilia del Papa en l'ordenació Sacerdotal, a València	317

DOCUMENTS DEL BISBE

CATEQUESIS

La Constitució espanyola	19
Després de festes	21
El Temple del Senyor	22
La Casa de Déu	61
L'Exhortació del Papa sobre la Família (I)	63
" " " " " " (II)	64
" " " " " " (III)	66
" " " " " " (IV)	67
" " " " " " (V)	101
" " " " " " (VI)	102
" " " " " " (VII)	138
" " " " " " (VIII)	140
Participació de la família cristiana en la vida i missió de l'Església	176
Asinpros, una falta d'ortografia	178
La solemnitat del Corpus	179
La Visita "Ad limina"	227
Tornant de Roma	227
La Primacia del valors humans	251
Al servei de l'home	253
Eleccions Generals	282
Sàtraca del Domund, ve el Papa	283
Ministres de l'Evangeli	284
Avui arriba el Papa	285
Nous Sacerdots	307
Gràcies, Sant Pare!	308
He de tornar a parlar del Papa	309
La vida de cada dia	310
La promoció humana	311

CARTES

Per a la revisió dels anys 80	18
---	----

“Als catequistes del Arxiprestat de Maó	19
Als sacerdots, religiosos i religioses amb ocasió del 50 aniversari de la Casa d’Exercicis de El Toro	132
Invitació per commemorar el 50 aniversari de la Casa d’Exercicis	175
A uns bons amics de Mallorca	250
Al Sr. Rectors sobre pastoral sacramental	305
Sobre una jornada de Caritas	306

DECRETS

Decret sobre la propietat d’una casa a Alaior	312
Decret sobre supressió de l’Associació Catòlica de Pares de Família d’Alaior	313

ESCRITS

“Ajudans a tenir esperança” (Campanya contra la Fam)	60
Església 82, a les portes del seu tercer milenari	223
Presentació del nou “Full Dominical”	249
Per un treball pastoral de conjunt	251
Per a “Església jove”: Dir si a Crist i a L’Església	306

HOMILIES

Pel dia de Nadal-1981	12
Pel dia de la Puríssima-1981	15
En l’ordenació de Prevere	59
Per a la Misa Crismal	133
Pel dijous sant	135
En la solemnitat de la Mare de Déu de El Toro	172
Pel dia del Corpus	220

PASTORALS

Sobre el dia del Seminari	54
La visita del Papa a Espanya	225
Pastoral vocacional	248

SALUTACIONS

Pasqual	100
Per les festes de St. Joan	222
Felicitació de Nadal	304

VISITA “AD LIMINA”

Documents varis	206
---------------------------	-----

CONSELL DE PRESBITERI

Full Informatiu – Novembre	24
“ ” Decembre	26
“ ” Gener	69
Revisió dels acords i temes tractats	72

Full Informatiu	Febrer - Març	142
" "	Maig	181
" "	Juny	229
" "	Setembre	287
Full Informatiu del mes de novembre		314

SECRETARIA GENERAL

Nombramientos	28-78-183-254
Prevenciones para el año 1.982	28
Collectes	78-254
Missa Crismal	78
Elecció de Mare Abadesa	78
Admissió i ministeri de Lector	141-184
Actes diverses pel mes de maig	141
Carta del bisbe de Málaga	184
Administración del Sagrament de la Confirmació	228-255
Sobre la visita del Papa a Espanya	286

SEMINARI

Día del Seminari	104
La Comunitat del Seminari Diocesá a la comunitat cristiana de Menorca	105

DELEGACIONS DIOCESANES

DE CATEQUESIS

Programació per el 1-82-83	255
Escola diocesana de Catequistes	292
Curset diocesá de Catequistes	243
I Trobada de grups de post-confirmació	294

DEL CLERGAT

Jornades d'estudi	151
-----------------------------	-----

DE ECONOMIA

Cuentas de gestión de la Administración Diocesana	153
---	-----

DE MISSIONS

Resultado "Campaña DOMUND" 1.981	36
Collecta "Sta. Infancia"	185
Jornada d'estudi sobre l'évangeliització	187

SECRETARIATS DIOCESANS

DE JOVES

IV Jornades de Pastoral Juvenil	31-188
---	--------

Programacions pel al nou curs 1.982-83	255
Curset per a Consiliaris	294

INFORMACIÓ DIOCESANA

Resumen del año diocesano 1.981	88
Ordenación del presbítero Marcelino Sánchez	92
Jornadas Diocesanas de la CONFER	92
Acto interconfesional en la Campaña contra el Hambre	92
Setmana per la Pau 1.981	93
Reunión de Catequistas del Arciprestazgo de Mahón	95
Informe de las parroquias de "Santa María" y "San Francisco" de Mahón	95
Setmana de reflexió parroquial a Ferreries	108
Juventut-Parroquia	108
Trobade de l'Escola de Teología i Catequistes	192
Informe del Obispo	192
Programmació de trobades diocesanes a El Toro	194
Jornada de la CONFER	195
Actos de VIII centenario franciscano	196
Actos del final del IV centenario vicenciano	196
Tanda d'exercicis per a Capellans	235
Peregrinació diocesana a Santiago	237
Reunión de delegados de Misiones en Cataluña y Baleares	258
El nou "Full Dominical"	298
Inauguració del curs 82-83 al Seminari	300
IV Jornades de la CONFER	301
Assemblea diocesana d'Escoltisme	301
Equips de la Mare de Déu	302
Assemblea nacional de l'escoltisme catòlic	325
La fraternitat de malalts i minusvàlids	325
Vetlla de pregària a Sant Lluís	326
Xerrades sobre matrimoni i família a St. Esteve	326
Diada diocesana de la catequesi	326
Plenària del secretariat de Joves Cristians	326
Nombrosa assistència a l'assemblea de Maó	327

ACTIVITATS DEL BISBE

Mes de gener	85
Mes de febrer-març	87-106
Mes de abril	158-190
Mes de maig	190
Mes de juny	233
Mes de juliol	234
Mes de agost	257
Mes de setembre	257-296
Mes de octubre	296
Mes de Novembre	324

NECROLOGICAS

El P. Antoni Bagur, Missioner del SS.CC.	96
Sor Jesús Ma. Bendito, Concepcionista	96

INFORMACION NACIONAL

CONFERENCIA EPISCOPAL

Acuerdos de la Asamblea Plenaria sobre situaciones sacerdotales.	39
Exhortació col·lectiva sobre la visita del Papa a Espanya.	113
Calendari-programa de la visita del Papa	260
Nota informativa de la Comisión Permanente	120
Conciencia cristiana ante las elecciones.	265
Nota del Comité Ejecutivo, agradeciendo la visita del Papa	316

COMISIONES EPISCOPALES DE MISIONES Y COOPERACION ENTRE IGLESIAS

Comunicado en el “Día de Hispanoamérica”	83
--	----

DE LITURGIA

Normas para la concelebración	80
Comunicado sobre horarios del Triduo Pascual	123
Nota sobre la encuesta del cumplimiento dominical	128

DE PASTORAL

Conclusiones de la X Asamblea General de Turismo	163
--	-----

DE PASTORAL SOCIAL

Criterios y compromisos de la XXXVI Asamblea de Cáritas.	41
--	----

SECRETARIAT DE L'EPISCOPAT

Normas sobre cautela en bibliotecas	79
---	----

TEMAS MIXTOS

Normas sobre inventario de bienes muebles e inmuebles.	197
--	-----

BIBLIOGRAFIA

“Minuts Quaresmals”	46
“Canteu-li lloances per sempre”	128
Juan Pablo II en España	327

